

DE TOOVERBERG.

ER waren eens twee broers. De eene was heel rijk, maar ook heel gierig. De andere broer was arm. Hij dreef handel in graan, maar verdiende daar zoo weinig mee, dat hij soms niet eens brood kon koopen voor zijn vrouw en kinderen. En dan was de rijke broer te gierig om hem te helpen.

Eens reed de arme broer met zijn kar, waarin hij zakken koren weggebracht had, door een groot woud. Midden in dat bosch was een groote open plek, en daarop stond een hooge kale berg. Hij was daar te voren nog nooit geweest en had dus die berg nog nooit gezien. Die berg stond daar zoo vreemd en zoo kaal midden tusschen de boomen, dat hij er met verbazing naar bleef kijken.

Daar hoorde hij in de verte gekraak van takken, en ineens zag hij een paar mannen op de open plek te voorschijn komen; ze waren groot en sterk en zagen er ruw en woest uit. Er kwam er nog een, en nog een; eindelijk telde hij er twaalf. Het leken net roovers. Hij was bang dat ze hem zien zouden en misschien zijn paard en kar zouden wegnemen; daarom verborg hij zijn kar in het dichte kreupelhout en klom zelf in een hooge boom, want hij wilde toch graag weten wat die mannen hier uitvoerden en waar zij bleven.

Toen zag hij dat ze naar de berg toegingen en er vóór gingen staan; en hij hoorde dat ze allemaal als met één stem riepen: „Berg Semsi, open u! Berg Semsi, open u!” En wat zag hij gebeuren? De berg spleet oogenblikkelijk in tweeën, zoodat er een smalle opening kwam; daar gingen de twaalf mannen in, en toen ze allen in de spleet verdwenen waren,

ging die vanzelf weer dicht, en de berg stond daar stil en eenzaam alsof er niets gebeurd was.

De man begreep daar niets van, maar hij durfde toch niet uit de boom te klimmen en besloot maar te wachten om te zien of er verder nog wat gebeuren zou. En jawel, na een kwartier zoowat ging de berg weer open en zag hij de twaalf mannen weer te voorschijn komen, maar nu had elk een zware zak op zijn rug. Toen ze er allen uit waren en weer vóór de berg stonden, riepen zij: „Berg Semsi, sluit u! Berg Semsi, sluit u!” En dadelijk sloot de berg zich weer, zoodat er niets meer te zien was van een ingang of een scheur

in het gesteente. Nu gingen de twaalf mannen het bosch in en verdwenen uit het gezicht.

De man begreep dat ze vooreerst wel niet terug zouden komen, want dat ze een heele tocht door het bosch hadden te maken met hun zware zakken, en nu durfde hij uit de boom te klimmen. Hij was erg nieuwsgierig om te weten hoe het er binnen in die berg uit zou zien en wat die mannen wel in hun zakken geladen zouden hebben. „Wacht,” dacht hij, „ik

En zag hij de twaalf mannen weer te voorschijn komen

kan het ook wel eens probeeren om te roepen wat die mannen geroepen hebben; wie weet wat er gebeurt!" Dus ging hij op dezelfde plaats staan waar de mannen gestaan hadden en riep, juist zooals zij gedaan hadden: „Berg Sems, open u! Berg Sems, open u!" En ja, de berg ging open. Moedig stapte hij de nauwe spleet binnen en kwam toen in een groote holle ruimte, die geheel gevuld was met allerlei schatten: met geldstukken en met kostbare paarden en edelgesteenten, die in groote hoopjes op elkaar lagen alsof het hoopjes graan waren. Hij was zoo verbaasd door het gezicht van al die rijkdommen, dat hij even in de war was en dacht dat hij droomde; hij durfde die schatten niet aan te raken, want misschien zou hij dan merken dat ze niet echt waren en dat hij het zich maar had verbeeld. Maar eindelijk dacht hij: ik moet het toch maar probeeren en er wat van nemen; dat geld ligt hier toch nutteloos, en ik kan er voor mijn vrouw en mijn kinderen eten en kleden voor koopen. Dus vulde hij zijn zakken met goud- en zilvergeld, maar de kostbare paarden en edelgesteenten liet hij liggen. Want het was hem niet te doen om schatrijk te

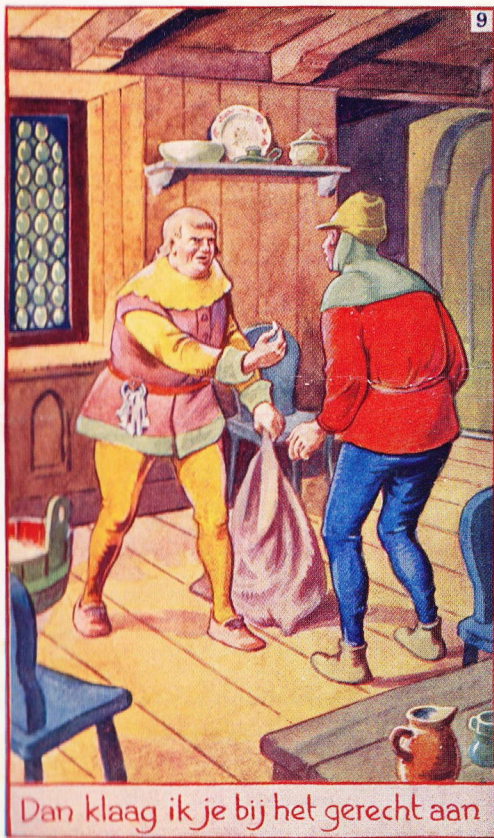

worden; hij wilde alleen maar zooveel nemen dat zijn gezin niet meer arm zou zijn. Toen hij de bergholte verlaten had en weer buiten was, riep hij, net als de twaalf mannen gedaan hadden: „Berg Sems, sluit u! Berg Sems, sluit u!” En dadelijk ging de spleet weer dicht. De man haalde nu zijn kar en paard uit het kreupelhout en reed vroolijk naar huis. Nu hoefde hij geen vrees voor armoede en geen geldzorgen meer te hebben. Hij kon zijn vrouw en kinderen elke dag voldoende eten bezorgen en nog een lekkernijtje erbij; hij kon zorgen dat ze behoorlijk gekleed gingen, en wat hij vooral erg prettig vond: hij kon aan menschen, die nog armer waren dan hij, zooveel geven dat ze geen gebrek meer hadden. Zoo leefde hij een jaar heel vergenoegd. Maar eindelijk raakte zijn geld op, en moest hij zorgen een nieuwe voorraad te halen.

Om niet telkens die tocht te moeten doen, die wel een beetje gevaarlijk was — want als de roovers hem zagen, zou het zeker niet goed met hem afloopen — wilde hij maar liever ineens een grooter voorraad geld meenemen dan hij in zijn broekzakken kon bergen. Daarom vroeg hij aan zijn broer een groote zak te leen en deze zette hij op zijn kar, waarmee hij weer naar de berg reed. Alles ging even goed als de eerste keer; van de roovers was gelukkig niets te zien. Hij vulde dus zijn groote zak weer met goud- en zilvergeld, maar ook nu raakte hij de paarden en de kostbare edelgesteenten niet aan.

Hij kon met deze grootere geldsom veel langer toe dan de eerste keer, maar toch kwam ook hier eens een eind aan, en kwam het oogenblik dat hij een derde tocht naar de tooverberg doen moest. En weer vroeg hij aan zijn broer de groote zak te leen.

Maar de rijke gierige broer vertrouwde dat zaakje niet. Er zat zeker wat achter! Sinds zijn arme broer die groote zak te leen had gevraagd, was die veel welvarender geworden,

Dan klaag ik je bij het gerecht aan

en gaf hij zelfs geld aan arme menschen weg. Hij peinsde zich suf waardoor toch die verandering gekomen kon zijn en wat zijn broer toch met die groote zak had uitgevoerd, waardoor hij zooveel rijker geworden was. Dat gunde hij hem niet. Als zijn broer soms een schat gevonden had, dan moest hijzelf er toch ook wat van hebben, al was het alleen maar voor het leenen van die groote zak. Maar hoe zou hij dat ontdekken?

Daar viel hem een slimme gedachte te binnen. Hij zou de bodem met pek besmeren, dat is erg kleverig, en zeker zou er wel iets aan de bodem blijven kleven, waardoor hij weten kon waartoe die zak had moeten dienen. Zoo deed hij, en zijn list gelukte goed, want toen hij de zak terugkreeg, zat er werkelijk een goudstuk aan de bodem vastgekleefd. Dadelijk liep de rijke man naar zijn broer en vroeg: „Wat heb je toch met mijn zak gemeten?”

„Tarwe en gerst,” zei de ander, die het geheim niet vertellen wilde.

Maar nu liet de rijke hem het goudstuk zien, dat aan de bodem van de zak was blijven kleven, en hij zei: „je hebt mij bedrogen, je hebt er goud in gehad, en als

je mij niet precies zegt hoe je er aan gekomen bent, dan klaag ik je bij het gerecht aan, dat je het goud gestolen hebt.”

De arme man was bang, dat zijn broer de bedreiging zou uitvoeren en dat hij zelf in de gevangenis zou komen, en daarom vertelde hij maar alles wat er gebeurd was.

De rijke man, die erg inhalig was en altijd nog meer wilde hebben dan hij al had, vond dat zijn broer er wel meer voordeel van had kunnen hebben. Die was zoo voorzichtig en bescheiden geweest, maar hij zou het wel beter doen!

Hij liet dadelijk zijn rijtuig inspannen en besloot om daarmee heel wat meer schatten uit de berg te halen. Zoodra hij voor de berg kwam, riep hij op gebiedende toon: „Berg Semsî, open u! Berg Semsî, open u!” — en waarlijk, aanstonds ging de berg open. De man stapte door de opening binnen, en daar zag hij schatten voor zich uitgespreid, zooals hij in zijn leven nog nooit gezien had, zelfs niet in een droom! Hij wist niet wat hij er wel van nemen zou: het eene was al kostbaarder dan het andere. Eindelijk pakte hij zooveel van de schitterende diamanten bij elkaar als hij maar dragen kon. Toen wilde hij weer naar buiten gaan. Maar hij was zoo in de war door al die rijkdommen, die zoo onverwachts in zijn bezit gekomen waren, dat hij zich de naam van de berg niet meer kon herinneren. Hoe was die naam ook weer? Simeli, of zoo iets? Hij riep: „Berg Simeli, Berg Simeli, open u!” Maar er gebeurde niets. De berg bleef gesloten en hij kon er niet uit: het was zeker de ware naam niet geweest. Nog eens en nog eens riep hij; telkens probeerde hij een andere naam, die er zoowat op leek. Maar 't was altijd weer de verkeerde. Hij werd hoe langer hoe angstiger; hij dacht na en probeerde zich te herinneren hoe hij er toch ingekomen was, maar niets hielp. Wat had hij nu aan al zijn schatten, als hij

hier in de berg opgesloten bleef en ellendig van honger en dorst zou moeten sterven!

Uren en uren zat hij daar, probeerde nu en dan weer een naam, maar vergeefs. Tot ineens vanzelf de berg open ging. Vol blijdschap wilde hij door de nauwe spleet ontsnappen, toen hij de twaalf roovers naar binnen zag stappen. Zoodra die hem zagen riepen zij lachende :

„Ha, vogeltje, nu hebben we je eindelijk in de knip gevangen!

Dacht je soms dat we niet gemerkt hadden dat je hier al tweemaal je zakken hebt gevuld? We hebben je toen niet kunnen pakken, maar ditmaal zal je ons niet ontsnappen.”

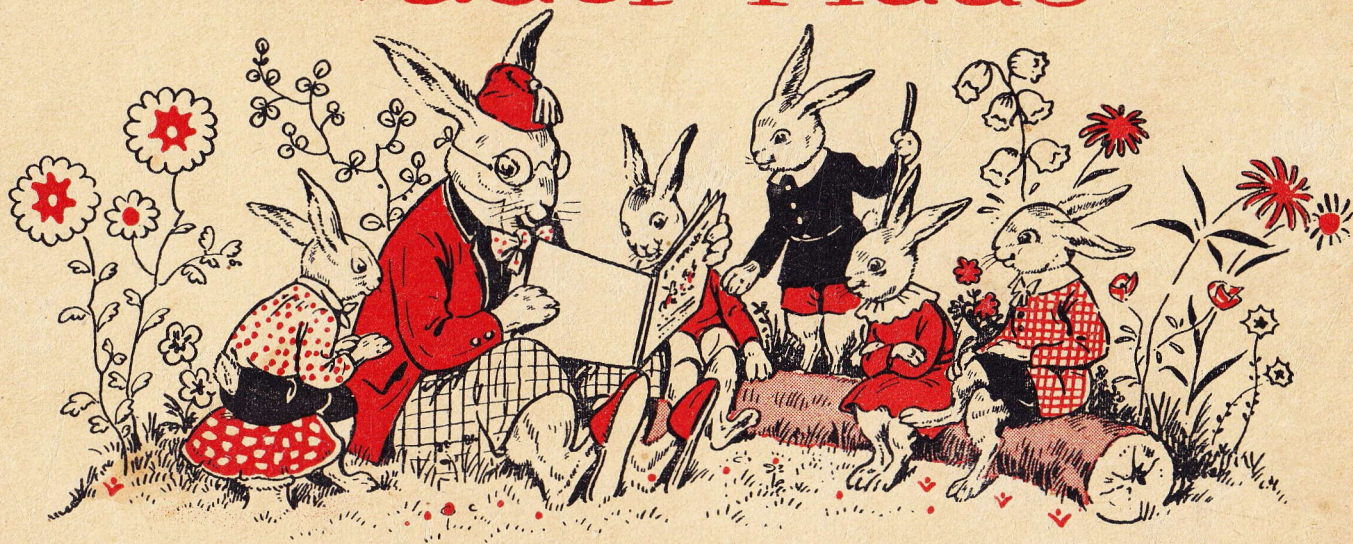
Het hielp niet of hij al riep: „Dat heb ik niet gedaan, het was mijn broer die hier geweest is, ik ben hier nu voor de eerste keer!” Ze wilden niet eens naar hem luisteren. En je begrijpt wel dat het niet goed met hem afliep.

Maar de goede broer behoefde niet meer naar de berg te gaan; hij had nu genoeg om verder met werken zooveel te verdienen dat zijn gezin nooit meer gebrek behoefde te lijden.

Ha, vogeltje, nu hebben we je eindelijk in de knip!

Sprookjesboeken van Vader Haas

NAVERTELD DOOR FELIX ORTT MET PRENTJES VAN JAN WIEGMAN

EERSTE BOEKJE

UITGAVE VAN J. A. HAAS & ZOON
AZIJNFABRIKANTEN ~ ~ ~ HAARLEM

Sprookjesboeken van Vader Haas

EERSTE BOEKJE

Sprookjes van Grimm, voor de kleintjes naverteld

DOOR

FELIX ORTT